

ZAKON O FISKALNIM SUSTAVIMA

I. TEMELJNE ODREDBE

Članak 1.

(Predmet)

(1) Ovim zakonom uređuju se pitanja: evidentiranja i kontrole prometa putem fiskalnih sustava; dijelovi, tehničke i funkcionalne osobine fiskalnih sustava, tj. fiskalnih uređaja (fiskalne kase/pisači ili drugi fiskalni uređaji), terminala, softverskih aplikacija i ostalih fiskalnih proizvoda; fiskalni dokumenti; stavljanje u promet fiskalnih sustava; fiskalizacije fiskalnih sustava; evidentiranje, storniranje i reklamiranje prometa; servisiranje fiskalnih sustava; kontrola fiskalnih uređaja i fiskalnih proizvoda; kontrola evidentiranja prometa preko fiskalnih uređaja; kontrola ovlaštenih servisa i ovlaštenih servisera; ovlasti za donošenje podzakonskih akata i kaznene odredbe.

(2) Pod fiskalnim proizvodima u smislu ovog zakona podrazumijevaju se posebni proizvodi za evidentiranje prometa robe i usluga koje definira ovaj zakon.

Članak 2.

(Definicije)

Pojedini izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

Ministar je ministar financija Federacije Bosne i Hercegovine.
Ministarstvo je Ministarstvo financija Federacije Bosne i

Hercegovine.

Fiskalni sustav predstavlja kombinaciju fiskalnih proizvoda definiranih ovim zakonom.

Fiskalizacija je postupak stavljanja fiskalnog uređaja u funkciju evidentiranja prometa, odnosno fiskalnog sustava u funkciju kontrole prometa suglasno ovom zakonu.

Fiskalni uređaj je fiskalna kasa/pisač ili drugi uređaj za registriranje prometa dobara i usluga unesenih u njenu bazu podataka o dobrima i uslugama koji se na propisani način priopćuju kupcu dobara, odnosno korisniku usluga (klijentu) uz istovremeno evidentiranje na kontrolnoj traci ili drugom mediju fiskalne kase ili drugom fiskalnom uređaju, njihovo periodično evidentiranje u fiskalnoj memoriji fiskalne kase/pisača ili drugog fiskalnog uređaja kao i formiranje ispisanih fiskalnih dokumenata.

Fiskalni proizvodi su posebni proizvodi definirani ovim zakonom u koje spadaju fiskalni uređaji (fiskalna kasa/pisač ili drugi uređaji), terminal, softverske aplikacije, kao i drugi proizvodi definirani Pravilnikom koji donosi federalni ministar financija (u daljem tekstu Pravilnik).

Terminal je uređaj za daljinsko očitavanje podataka iz fiskalnog uređaja koji osigurava dvosmjernu komunikaciju sa fiskalnim uređajem i bežičnu dvosmjernu komunikaciju sa serverom PU, čime omogućava zadavanje komandi od servera PU, očitavanje podataka iz fiskalnog uređaja i prijenos tih podataka do servera PU.

Fiskalni modul sadrži posebno ugrađenu fiskalnu memoriju, kao i druge informatičke dijelove koje, sukladno razvoju informacionih tehnologija, propisuje Pravilnik.

Softverska aplikacija izvršava se na nadređenom računalu i omogućava dvosmjernu komunikaciju nadređenog računala s fiskalnim uređajem preko porta fiskalnog uređaja i naročito zadavanje komandi fiskalnom uređaju od nadređenog računala.

Baza podataka o dobrima i uslugama sadrži jednoznačno i nedvosmisleno identificiran naziv dobara ili usluga, naziv jedinice mjere, cijenu jedinice mjere i oznaku propisane porezne stope.

Fiskalni dokumenti su: fiskalni račun, reklamirani račun, presjek stanja, dnevno izvješće, periodično izvješće i drugi posebni dokumenti, koji sadrže fiskalni logo, definirani ovim zakonom i propisani Pravilnikom.

Fiskalni logo predstavlja grafički prikazani znak bliže propisan

Pravilnikom.

Specifikacija poreznih stopa predstavlja vezu oznaka poreznih stopa s vrijednostima poreznih stopa u postocima.

Promet/Evidentirani promet predstavlja podatke o vrijednosti prodanog dobra, odnosno izvršene usluge.

Artikli su roba i usluge.

Klijent je osoba koje kupuje dobro, odnosno koristi uslugu.

Obveznik je svako pravna osoba i poduzetnik koje obvezno evidentira svaki pojedinačno ostvareni promet preko fiskalnog uređaja sukladno ovom zakonu i Pravilniku, prenosi podatke do servera PU pomoću terminala i zadaje komande fiskalnom uređaju pomoću softverske aplikacije u slučajevima definiranim ovim zakonom i Pravilnikom.

Gotovina u kasi predstavlja razliku zbroja gotovine koju su uplatili klijenti i gotovine koju je u kasu unio blagajnik i zbroja gotovine vraćene klijentima i gotovine koju je iz kase iznio blagajnik.

Pravna osoba je osoba koje je po važećim propisima registrirana za obavljanje određene gospodarske i druge zakonom propisane djelatnosti.

Poduzetnik je svaka osoba koja je kod nadležnog organa registrirana za obavljanje samostalne gospodarske i druge zakonom propisane djelatnosti.

Proizvođač je domaća pravna osoba koje proizvodi fiskalne sustave i/ili dijelove fiskalnog sustava.

Registrirani proizvođač je proizvođač kojeg je registriralo Ministarstvo.

Ovlašteni proizvođač je registrirani proizvođač s odobrenjem Ministarstva, za određeni tip fiskalnog sustava.

Registrirani zastupnik je domaća pravna osoba koje zastupa fiskalne sustave proizvođača, a koje je registriralo Ministarstvo.

Ovlašteni zastupnik je registrirani zastupnik s odobrenjem Ministarstva, za određeni tip fiskalnog sustava.

Komisija Ministarstva je komisija koju imenuje Ministar, a koja predlaže davanje suglasnosti za stavljanje fiskalnog sustava u slobodan promet i obavlja druge poslove propisane Pravilnikom.

Stornirani evidentirani promet predstavlja podatke o vrijednosti stornirane prodane robe, odnosno stornirane izvršene usluge.

Ostvareni evidentirani promet predstavlja razliku evidentiranog i storniranog prometa.

Ostvareni evidentirani porez predstavlja porez izračunat na temelju ostvarenog evidentiranog prometa.

Reklamirani promet predstavlja podatke o vrijednosti vraćene robe, odnosno reklamirane usluge.

Stornirani reklamirani promet predstavlja podatke o vrijednosti stornirane vraćene robe, odnosno stornirane reklamirane usluge.

Ostvareni reklamirani promet predstavlja razliku reklamiranog i storniranog reklamiranog prometa.

Ostvareni reklamirani porez predstavlja porez izračunat na temelju ostvarenog reklamiranog prometa.

Ostvareni promet predstavlja razliku ostvarenog evidentiranog prometa i ostvarenog reklamiranog prometa,

Evidencija je evidencija o ovlaštenim proizvođačima i ovlaštenim zastupnicima.

Evidentiranje prometa predstavlja sve tri operacije: evidentiranja, storniranja i reklamiranja prometa, koje se izvršavaju pomoću fiskalnog uređaja, gotovine koju je u kasu unio blagajnik i zbroja gotovine vraćene klijentima i gotovine koju je iz kase iznio blagajnik.

Prodajno mjesto je mjesto na kome obveznik obavlja promet robe, odnosno pruža usluge.

Ovlašteni distributer je osoba koju je ovlaštenu proizvođač/zastupnik ovlastio za zaključivanje ugovora s obveznikom o kupoprodaji fiskalnih proizvoda, kao i za poduzimanje drugih radnji propisanih ovim zakonom.

Servisiranje obuhvata popravku neispravnosti i tehnički pregled fiskalnih proizvoda.

Ovlašteni servis je domaća pravna osoba koju je proizvođač ovlastio za zaključivanje ugovora s obveznikom o servisiranju fiskalnih proizvoda i pružanju tehničke podrške obvezniku za korištenje fiskalnih proizvoda, kao i za poduzimanje drugih radnji propisanih ovim zakonom i Pravilnikom.

Ovlašteni serviser je fizička osoba l zaposlena u ovlaštenom servisu ili ima ugovor s ovlaštenim servisom, a koje je proizvođač ovlastio za servisiranje fiskalnih proizvoda i pružanje tehničke podrške obvezniku za korištenje fiskalnih proizvoda, kao i za poduzimanje drugih radnji propisanih ovim zakonom i Pravilnikom.

Ovlaštena osoba PU je inspektor PU kome je PU dala posebnu ovlast za kontrolu i poduzimanje drugih radnji propisanih ovim zakonom i

Pravilnikom.

Ovlaštena osoba nadležnog organa je tržišni i drugi inspektor kome je Ministar dao posebnu ovlast za kontrolu i poduzimanje drugih radnji propisanih ovim zakonom i Pravilnikom.

Članak 3.

(Skraćenice)

Pojedini izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu skraćeni su na slijedeći način:

"PU" predstavlja skraćenicu za Poreznu upravu Federacije Bosne i Hercegovine,

"IBFU" predstavlja skraćenicu za identifikacijski broj fiskalnog uređaja,

"IBFM" predstavlja skraćenicu za identifikacijski i broj fiskalnog modula,

"JIB" predstavlja skraćenicu za jedinstveni identifikacijski broj obveznika dodjeljen od strane PU,

"IBK" predstavlja skraćenicu za identifikacijski broj klijenta.

Članak 4.

(Obveza evidentiranja prometa preko fiskalnih uređaja)

(1) Obvezu evidentiranja svakog pojedinačno ostvarenog prometa preko fiskalnih uređaja i to neovisno od načina plaćanja (gotovina, ček, kartica, virman i slično) ima svaka osoba koja je upisano u odgovarajući registar za promet dobara, odnosno za pružanje usluga klijentima.

(2) Bliži način definiranja i izvršenja obveze kao i sve druge tehničke i operativne aktivnosti vezane za obveze iz stavka 1. ovog članka propisuje Ministar svojim aktom.

Članak 5.

(Izuzeca)

Obveza iz članka 4. stavak 1. ne odnosi se na:

- a) samostalnog poljoprivrednog proizvođača, u slučaju prodaje vlastitih poljoprivrednih proizvoda na pijačnim tezgama i obiteljskom poljoprivrednom gazdinstvu,
  - b) vlasnika samostalne zanatske radnje, u slučaju prodaje vlastitih proizvoda umjetničkog i starog zanatstva i domaće radinosti na pijačnim tezgama i sličnim objektima,
  - c) banke i osiguravajuća društva,
  - d) energetska, komunalna, telekomunikacijska i druga poduzeća koja naknadu za prodanu robu, odnosno pružene usluge naplaćuju ispostavljanjem računa o obračunu potrošnje preko mjernih instrumenata (električna energija, plin, grijanje, voda, telefon i dr.),
  - e) poštanske aktivnosti i prijevoz i isporuku poštanskih pošiljki,
  - f) obvezno socijalno osiguranje,
  - g) djelatnost vjerskih organizacija,
  - h) umjetničko i književno stvaralaštvo i scensku umjetnost,
  - i) rad umjetničkih ustanova,
  - j) djelatnost knjižnica,
  - k) djelatnost arhiva,
  - l) djelatnost muzeja,
  - m) prodaju preko automata,
  - n) djelatnost čistača cipela i nosača
  - o) djelatnosti obrazovanja (predškolsko, osnovno, srednje i visoko).
- Osoba na koju se ne odnosi obveza u smislu stavka 1. ovog članka, a istovremeno obavlja i djelatnosti koje nisu izuzete, odnosno oslobođene od obveze evidentiranja prometa preko fiskalnih uređaja i prijenosa podataka preko terminala do servera PU u smislu stavka 1. ovog članka, dužno je svaki pojedinačni promet prilikom obavljanja tih djelatnosti registrirati preko fiskalnih uređaja, kao i prenijeti podatke preko terminala do servera PU.
- Izuzetno od st. 1. i 2. ovog zakona, Vlada Federacije Bosne i Hercegovine može svojom Odlukom, a na prijedlog Ministra,

polazeći od specifičnosti određene djelatnosti, odrediti i druge djelatnosti koje ne podliježu obvezi evidentiranja prometa putem fiskalnih sustava.

II. OSOBINE FISKALNIH SUSTAVA

Članak 6.

(Fiskalni sustav)

Fiskalni sustav se sastoji od sljedećih dijelova:

- a) fiskalnog uređaja,
- b) terminala,
- c) softverske aplikacije ili
- d) drugih tehnoloških, tehničkih i softverskih dijelova (dodataka) sukladno napretku informacijske tehnologije.

Članak 7.

(Vrste fiskalnih sustava)

Fiskalni sustav može biti realiziran kao:

fiskalna kasa i terminal,
fiskalni pisač, terminal i softverska aplikacija,
fiskalna kasa -pisač, terminal i softverska aplikacija,
i na drugi način propisan Pravilnikom.

Članak 8.

(Vrste plombi dijelova fiskalnog sustava)

(1) Dijelovi fiskalnog sustava imaju sljedeće plombe:

- a) proizvođačku plombu,

- b) servisnu plombu,
- c) programsku plombu,
- d) fiskalnu plombu,
- e) i druge plombe.

(2) Oblik plombi i način plombiranja propisuju se Pravilnikom.

Članak 9.

(Tehničke i funkcionalne karakteristike dijelova fiskalnih sustava, vrste servisiranja, vrste resetiranja, oznake dijelova fiskalnih sustava i fiskalnih postupaka)

Sukladno napretkom informacijskih tehnika i tehnologija propisuju se Pravilnikom:

- tehničke i funkcionalne karakteristike dijelova fiskalnih sustava,
- vrste servisiranja i tipove reseta dijelova fiskalnih sustava,
- oznake i određivanje odgovarajućih poreznih stopa,
- oznake sredstava plaćanja,
- IBFU, IBFM kao i druge oznake i druga tehnička i operativna uputstva.

III. FISKALNI DOKUMENTI

Članak 10.

Fiskalni dokumenti su:

- a) Fiskalni račun,
- b) Reklamirani račun,
- c) Presjek stanja,
- d) Dnevna izvješća,
- e) Periodična izvješća,
- f) i drugi dokumenti propisani Pravilnikom.

Članak 11.

(Postupci s fiskalnim dokumentima)

Izgled, tiskanje, izdavanje, evidentiranje, dostavljanje, čuvanje i druge aktivnosti oko fiskalnih dokumenata propisuje Ministar.

Članak 12.

(Ostali slučajevi evidentiranja prometa preko fiskalnih uređaja)

(1) U svim slučajevima neispravnosti fiskalnih uređaja, oduzimanja fiskalnih uređaja od strane nadležnog organa, krađe, uništenja i oštećenja fiskalnih uređaja, kao i u svim ostalim slučajevima propisanim ovim zakonom i Pravilnikom, obveznik je dužan evidentirati svaki pojedinačno ostvareni promet dobara i usluga klijentima na slijedeći način:

a) preko drugog ispravnog fiskalnog uređaja u objektu, odnosno na mjestu na kojem obavlja promet,

b) izdavanjem posebno propisanog fiskalnog računa u dva primjerka, ukoliko se u objektu, odnosno na mjestu na kojem obavlja promet, ne nalazi drugi ispravan fiskalni uređaj.

(2) Obveznik je dužan sav promet evidentiran na način iz stavka 1. točka b) naknadno evidentirati preko ispravnog fiskalnog uređaja.

IV. STAVLJANJE U PROMET FISKALNOG SUSTAVA

Članak 13.

(Registriranje i odobrenja)

Fiskalni sustav ili njegove dijelove može stavljati u promet samo registrirani proizvođač/zastupnik s odobrenjem za taj tip fiskalnog

sustava (u daljnjem tekstu: ovlaštenu proizvođač/zastupnik).
Ministar, na prijedlog Komisije, izdaje rješenje za registriranje proizvođača/zastupnika i brisanje iz registra registriranih proizvođača/zastupnika.

Ministar, na prijedlog Komisije, izdaje i ukida odobrenje za određeni tip fiskalnog sustava.
Ministarstvo vodi registar registriranih proizvođača/zastupnika i izdatih odobrenja iz stavka 1. ovog članka.

Članak 14.

(Komisija)

(1) Za utvrđivanje i kontrolu ispunjenosti uvjeta za izdavanje odobrenja iz članka 17. ovog zakona i pripremu prijedloga za izdavanje i ukidanje odobrenja proizvođaču/zastupniku iz članka 13. ovog zakona Ministar imenuje Komisiju.

(2) Komisija obavlja i druge poslove propisane ovim zakonom i podzakonskim aktima.

(3) Stručne, tehničke i druge poslove za potrebe Komisije provodi Ministarstvo.

(4) Ministar za potrebe Komisije u njenom radu može angažirati i druge osobe uposlenu u ministarstvima i drugim organima, kao i neovisne eksperte ovisno o pitanjima koja razmatra Komisija i za čije razmatranje i rješavanje je potrebno stručno znanje i radno iskustvo osobe koja nije član Komisije, bilo kao pojedince stručnjake, bilo kao radnu skupinu.

Članak 15.

(Zahtjev za registriranje proizvođača/zastupnika)

Proizvođač/zastupnik može podnijeti Komisiji Ministarstva zahtjev

za registriranje, po raspisivanju javnog poziva, koji sadrži:

- a) popunjen formular za prijavu proizvođača/zastupnika,
- b) licitacijsku garanciju poslovne banke s klauzulom "bez prigovora" u visini od 500.000 KM i rokom važenja 12 mjeseci od momenta izdavanja,
- c) Rješenje od mjerodavnog organa o upisu proizvođača/zastupnika u registar mjerodavnog organa kao pravne osobe za obavljanje djelatnosti proizvodnje računala i druge opreme za obradu podataka i djelatnosti pružanja savjeta i izrade računalnih programa,
- d) podatke o proizvođaču/zastupniku (naziv i adresa, kadrovska i tehnička opremljenost, reference proizvođača/zastupnika, bilance stanja i uspjeha zadnjeg obračunskog razdoblja),
- e) podatke o organizaciji distributivne mreže (nazivi i adrese ovlaštenih distributera i kadrovska i tehnička opremljenost),
- f) podatke o organizaciji servisne mreže (nazivi i adrese ovlaštenih servisa, kadrovska i tehnička opremljenost),
- g) podatke o finansijskim i drugim pogodnostima za prodaju fiskalnih sustava obvezniku,
- h) drugu dokumentaciju propisanu Pravilnikom.

Članak 16.

(Postupak za registriranje proizvođača/zastupnika)

Komisija dostavlja Ministru prijedlog rješenja za registriranje proizvođača/zastupnika na temelju pozitivne ocjene dostavljene dokumentacije iz članka 15. ovog zakona.

Na rješenje Ministra može se pokrenuti upravni spor kod mjerodavnog suda.

Troškove registriranja proizvođača/zastupnika iz članka 15. ovog zakona snosi proizvođač/zastupnik.

Rješenje o evidentiranju proizvođača/zastupnika objavljuje se u "Službenim novinama Federacije BiH".

Članak 17.

(Uvjerenje o ispunjenosti tehničkih i funkcionalnih karakteristika)

Prije početka puštanja u promet fiskalnog sustava ovlaštenu proizvođač/zastupnik je dužan za dijelove fiskalnog sustava pribaviti uvjerenja o ispunjenosti tehničkih i funkcionalnih karakteristika.

Uvjerenje iz stavka 1. izdaje Ministar na prijedlog Komisije. Ministarstvo objavljuje u "Službenim novinama Federacije BiH" popis izdanih uvjerenja iz stavka 1. ovog članka.

U slučaju izmjene tehničkih i funkcionalnih karakteristika dijelova fiskalnog sustava za koje je dana suglasnost, ovlaštenu proizvođač/zastupnik je dužan pribaviti dopunsko ili novo uvjerenje izdano od Ministra.

Članak 18.

(Zahtjevi za izdavanje uvjerenja o ispunjenosti tehničkih i funkcionalnih karakteristika dijelova fiskalnog sustava)

Registrirani proizvođač/zastupnik podnosi Komisiji zahtjev za izdavanje uvjerenja o ispunjenosti tehničkih i funkcionalnih karakteristika za određene dijelove fiskalnog sustava koji sadrži: popunjen formular za ispitivanje uzorka dijela fiskalnog sustava, komercijalnu brošuru tog dijela fiskalnog sustava, s naznačenim tipom i slikom tog dijela fiskalnog sustava i podacima o proizvođaču/zastupniku, korisničku i servisnu uputu tog dijela fiskalnog sustava koje obuhvata: temeljne tehničke podatke, instrukcije o načinu korištenja, programiranja i održavanja, opis konstrukcije, montažni crtež, detaljne električne sheme, popis elektronskih elemenata, komunikacijski protokol, opis i izgled načina plombiranja servisnom plombom, algoritam rada dijela fiskalnog sustava, pisanu izjavu registiranog proizvođača/zastupnika da taj dio fiskalnog sustava nema skrivene funkcije koje nisu navedene u dokumentaciji iz točke c) ovoga članka,

uzorak dijela fiskalnog sustava namijenjen za ispitivanje, sva ostala potrebna sredstva za ispitivanje zahtijevana formularom iz točke a) ovoga članka.

Članak 19.

(Postupci za izdavanje uvjerenja o ispunjenosti tehničkih i funkcionalnih karakteristika dijelova fiskalnog sustava)

- (1) Ministar putem Komisije organizira ispitivanje ispunjenosti tehničkih i funkcionalnih karakteristika dijelova fiskalnog sustava.
- (2) Ministar izdaje registriranom proizvođaču/zastupniku uvjerenje na temelju pozitivnog rezultata ispitivanja ispunjenosti tehničkih i funkcionalnih karakteristika uzorka djela fiskalnog sustava propisanih člankom 17. ovog zakona. U suprotnom, Komisija odbija zahtjev zbog negativnog rezultata ispitivanja ispunjenosti tehničkih i funkcionalnih karakteristika uzorka dijelova fiskalnog sustava.
- (3) Troškove ispitivanja iz stavka 1. ovoga članka i izdavanja uvjerenja ili rješenja iz stavka 2. ovoga članka snosi registrirani i proizvođač/zastupnik.
- (4) U slučaju izmjene tehničkih i funkcionalnih karakteristika nekog djela fiskalnog sustava za koji je izdano uvjerenje, registrirani proizvođač/zastupnik dužan je prije stavljanja u promet istog pribaviti dopunsko ili novo uvjerenje o ispunjenosti tehničkih i funkcionalnih karakteristika tog djela fiskalnog sustava izdano od Ministra.
- (5) U slučaju da je Ministar izdao samo jedno uvjerenje iz članka 17. ovog zakona za pojedini dio fiskalnog sustava, prodajnu cijenu tog dijela, odnosno fiskalnog sustava s tim dijelom odobrava Ministarstvo.

Članak 20.

(Identifikacijski broj fiskalnog uređaja)

- (1) Ovlašteni proizvođač/zastupnik je dužan prije početka stavljanja

u promet tipa fiskalnog sustava za koji je dobio uvjerenje iz članka 17.ovog zakona, PU podnijeti zahtjev za dodjelu serije IBFU.

(2) Proizvođač je dužan na vidljiv način i trajno obilježiti IBFU na svakom proizvedenom fiskalnom uređaju i upisati odgovarajući IBFM u fiskalnu memoriju tog fiskalnog uređaja.

(3) Jedan dodijeljeni IBFU proizvođač može trajno obilježiti samo na jednom fiskalnom uređaju i upisati odgovarajući IBFM u fiskalnu memoriju samo tog fiskalnog uređaja.

Članak 21.

(Proizvođačka plomba i servisna plomba)

(1) Proizvođač je dužan na svaki fiskalni uređaj i terminal staviti proizvođačku plombu tijekom proizvodnje koja se ne skida do početka fiskalizacije.

(2) Ovlašteni proizvođač/zastupnik dužan je uz zahtjev za dodjelu IBFU, dostaviti PU izgled proizvođačke plombe i servisnih plombi ovlaštenih servisa kojima je do podnošenja zahtjeva dana ovlast za servisiranje fiskalnih proizvoda.

(3) Ovlašteni proizvođač/zastupnik je dužan u slučaju dodjele nove ovlasti ovlaštenom servisu od strane proizvođača, izgled servisne plombe tog servisa dostaviti PU u roku od sedam dana nakon izdavanja ovlasti ovlaštenom servisu.

Članak 22.

(Ugovor između ovlaštenog proizvođača/zastupnika i Ministarstva)

(1) Ovlašteni proizvođač/zastupnik je dužan prije stavljanja fiskalnog sustava u promet zaključiti ugovor o međusobnim pravima i obvezama s Ministarstvom, kojim se garantira ispunjenje uvjeta iz ovoga zakona.

(2) Ministarstvo vodi evidenciju o zaključenim ugovorima u

evidenciji registriranih proizvođača i odobrenja za fiskalne sustave iz članka 13. ovoga zakona, i stara se o izvršenju ugovornih obveza.

Članak 23.

(Sredstva osiguranja)

Ispunjenje uvjeta iz ovoga zakona proizvođač/zastupnik osigurava:

1. Činidbenom garancijom poslovne banke s klauzulom "bez prigovora" u visini od 1.000.000 KM i rokom važenja 12 mjeseci od momenta izdavanja, koja se predaje Komisiji prilikom sklapanja ugovora iz članka 22. ovoga zakona.

2. Licitacijskom garancijom iz članka 15. točka b) ovoga zakona koja se vraća ovlaštenom proizvođaču prilikom sklapanja ugovora iz članka 22. ovoga zakona, nakon što ovlašteni proizvođač licitacijsku garanciju zamjeni činidbenom garancijom, odnosno ukoliko ovlašteni proizvođač/zastupnik odustane od ugovora iz članka 22. ovoga zakona.

Članak 24.

(Uvjeti za aktiviranje sredstava osiguranja)

(1) Sredstva osiguranja iz članka 15. točka b), ovoga zakona, mogu se aktivirati kada ovlašteni proizvođač/zastupnik po potpisivanju ugovora iz članka 22. ovoga zakona ne osigura garanciju iz članka 23. stavak 1.

(2) Sredstva osiguranja iz članka 23. stavak 1 mogu se aktivirati u svim slučajevima kada ovlašteni proizvođač/zastupnik ne postupa sukladno ovom zakonu, a naročito kada:

a) ne osigura servisnu službu koja raspolaže odgovarajućim pričuvnim dijelovima i ako nije kadrovski i tehnički opremljena za servisiranje prodanog fiskalnog sustava sukladno podacima iz članka 15. točka f) ovoga zakona,

- b) smanji obim servisne mreže iz članka 15. točka f) ovog zakona, odnosno u slučaju prestanka rada ili ukidanja ovlasti servisu od strane proizvođača ne osigura ili ne ovlasti drugi servis definirano člankom 49. stavak 4.,
- c) stavlja u promet fiskalni sustav bez uvjerenja iz članka 19. ovoga zakona,
- d) nedostatke na fiskalnim sustavima uočene prilikom kontrole iz članka 50. ovoga zakona, ne otkloni ili ne izvrši zamjenu neispravnih dijelova fiskalnih sustava novim ispravnim dijelovima.

Članak 25.

(Postupak aktiviranja sredstava osiguranja)

(1) Komisija priprema i dostavlja Ministru prijedlog za aktiviranje sredstava na temelju pozitivne ocjene ispunjenosti uvjeta iz članka 22. ovog zakona.

(2) Ministar aktivira sredstva osiguranja iz članka 15. točka b) i članka 23. stavak 1. ovoga zakona na prijedlog Ministarstva.

(3) Ovlašteni proizvođač/zastupnik dužan je osigurati novo sredstvo osiguranja iz članka 15. točka b) i članka 23. stavak 1. ovoga zakona, u istom iznosu i pod istim uvjetima, u roku od 14 dana od dana nakon aktiviranja sredstava osiguranja, kako bi zadržao status ovlaštenog proizvođača/zastupnika.

Članak 26.

(Namjena sredstava osiguranja)

Sredstva osiguranja iz članka 15. točka b) i članka 23. stavak 1. koriste za:

- a) obeštećenje proračuna Federacije Bosne i Hercegovine u slučaju iz članka 24. stavak 2 toč. a), b) i c) ovoga zakona,
- b) obeštećenje obveznika u slučaju iz članka 24. stavak 2 točka d).

V. FISKALIZACIJA FISKALNIH SUSTAVA

Članak 27.

(Početak obavljanja djelatnosti)

Obveznik može početi obavljanje djelatnosti prometa robe, odnosno pružanja usluga nakon fiskalizacije svog fiskalnog sustava. Obveznik je, za fiskalizaciju, dužan nabaviti ispravan fiskalni uređaj s neoštećenom proizvođačkom ili servisnom plombom, te sa ovlaštenim servisom zaključiti ugovor o servisiranju i tehničkoj podršci za korištenje svoga fiskalnog sustava.

Članak 28.

(Definiranje naziva i adrese prodajnog mjesta)

Obveznik je dužan da u zahtjevu za fiskalizaciju definira naziv i adresu prodajnog mjesta, tako da oni odgovaraju: nazivu i adresi prodajnog mjesta na kome obveznik registruje promet preko fiskalnog uređaja ili nazivu i adresi mjesta na kome je obveznik registrovao svoju djelatnost, isključivo ako obveznik obavlja promet na uobičajenim pokretnim tezgama, preko osobe koja dolazi na vrata kupcu ili preko putujućih prodavaoca.

Članak 29.

(Fiskalizacija fiskalnog sustava)

- (1) Fiskalizacija se obavlja u ovlaštenom servisu od ovlaštene osobe PU i ovlaštenog servisera.
- (2) Tehnika i postupak fiskalizacije, postupak inicijalne fiskalizacije,

obveze i postupke proizvođača, zastupnika i servisa, uloge ovlaštene osobe PU i servisera, preuzimanje fiskaliziranog uređaja od strane obveznika, instaliranje fiskalnog sustava kao i druge tehničke i tehnološke postupke u svezi fiskalizacije propisuju se Pravilnikom.

Članak 30.

(Preuzimanje podataka iz fiskalne memorije)

Obveznik je dužan da fiskalni uređaj prije preuzimanja podataka iz fiskalne memorije neposredno preda u ovlaštenu servis, s kojim je zaključio ugovor iz članka 27. ovoga zakona.

Preuzimanje podataka iz fiskalne memorije se vrši u ovlaštenom servisu od strane ovlaštene osobe PU i ovlaštenog servisera.

Ovlašteni serviser u prisutnosti ovlaštene osobe PU je dužan skinuti fiskalni modul i preuzeti sve podatke iz fiskalne memorije fiskalnog uređaja, o čemu se sastavlja zapisnik.

Obveznik ima pravo prisustvovati preuzimanju podataka iz fiskalne memorije.

Ovlašteni servis dužan je fiskalni modul čuvati u slučaju potrebe za vještačenjem od strane PU.

PU obrazuje komisiju za uništavanje fiskalnog modula od predstavnika PU i predstavnika ovlaštenog servisa te sačinjava zapisnik o izvršenom uništavanju fiskalnog modula.

Članak 31.

(Naknadni postupci i prestanak obavljanja djelatnosti)

Tehnička i operativna pitanja u slučaju prestanka obavljanja djelatnosti kao i kod svih drugih slučajeva koji se pojave nakon uvođenja fiskalnih sustava, a posebno:

postupak zamjene fiskalnog modula,
postupak naknadne fiskalizacije uslijed servisiranja,
promjena naziva i adrese prodajnog mjesta,
krađa, oštećenja i uništenja fiskalnog uređaja ili dijela fiskalnog sustava uslijed više sile,
prestanak obavljanja djelatnosti,
kao i sve druge naknadne postupke propisuje Pravilnik.

VI. EVIDENTIRANJE, STORNIRANJE I REKLAMIRANJE PROMETA

Članak 32.

(Popunjavanje baze artikala fiskalnog uređaja)

Obveznik je dužan u bazu artikala unijeti jednoznačno i nedvosmisleno identificiran cjelokupan asortiman artikala s kojima je zaduženo prodajno mjesto.
Obveznik je dužan u bazi artikala odrediti odgovarajuće porezne stope.

Članak 33.

(Tiskani fiskalni račun)

U slučaju postojanja bar jednog ispravnog fiskalnog uređaja na prodajnom mjestu, obveznik je dužan klijentu izdati fiskalni račun otiskan na fiskalnom uređaju preko kojeg je evidentiran promet, bez obzira da li to klijent zahtijeva.
Obveznik je dužan da fiskalni račun izdati sa svim obveznim podacima, koje propisuje Ministar Pravilnikom.

Članak 34.

(Storniranje evidentiranog prometa)

Greške pri evidentiranju prometa preko fiskalnog uređaja mogu se ispraviti storniranjem evidentiranog prometa na otiskanom fiskalnom računu prije zadavanja komande fiskalnom uređaju za tiskanje fiskalnog računa.

Greškom u evidentiranju prometa, u smislu ovog zakona, ne smatra se storniranje cjelokupnog evidentiranog prometa na otiskanom fiskalnom računu prije zadavanja komande fiskalnom uređaju za naplatu nultog iznosa klijentu, čija je posljedica tiskanje fiskalnog računa bez prometa.

Članak 35.

(Pisani fiskalni račun)

U slučaju nepostojanja bar jednog ispravnog fiskalnog uređaja na prodajnom mjestu, obveznik je dužan klijentu izdati fiskalni račun pisan rukom u dva primjerka, bez obzira da li to klijent zahtijeva. Obveznik je dužan svaki pojedinačno ostvareni evidentirani promet iz pisanih fiskalnih računa naknadno registrirati i otiskati odgovarajuće fiskalne račune na fiskalnom uređaju u najkraćem mogućem vremenu.

Članak 36.

(Čuvanje klijentovog primjerka fiskalnog računa)

Klijent je dužan da otiskani ili pisani fiskalni račun uzme i čuva u krugu od 20 metara po napuštanju prodajnog mjesta i pokaže ga, na usmeni zahtjev, ovlaštenoj osobi inspekcije koja obavlja poslove kontrole.

Članak 37.

(Otiskani reklamirani račun)

Greške u evidentiranju prometa preko fiskalnog uređaja koje nisu otklonjene prije zadavanja komande fiskalnom uređaju za naplatu iznosa klijentu mogu se ispraviti izdavanjem reklamiranog računa samo ako se kupljena roba reklamira i vraća ili se na drugi način vrši reklamacija robe poslije izdavanja fiskalnog računa.

Obveznik je dužan klijentu izdati reklamirani račun otiskan na fiskalnom uređaju preko kojega je reklamiran promet, bez obzira da li to klijent zahtijeva, u slučaju postojanja bar jednog ispravnog fiskalnog uređaja na prodajnom mjestu.

Obveznik je dužan reklamirani račun izdati sa svim obveznim podacima, koje propisuje Ministar Pravilnikom.

Članak 38.

(Storniranje reklamiranog prometa)

Greške pri reklamiranju prometa preko fiskalnog uređaja mogu se ispraviti storniranjem reklamiranog prometa na otiskanom reklamiranom računu prije zadavanja komande fiskalnom uređaju za tiskanje reklamiranog računa.

Greškom u reklamiranju prometa, u smislu ovoga zakona, ne smatra se storniranje cjelokupnog reklamiranog prometa na otiskanom reklamiranom računu prije zadavanja komande fiskalnom uređaju za isplatu nultog iznosa klijentu, čija je posljedica tiskanje reklamiranog računa bez prometa.

Članak 39.

(Pisani reklamirani račun)

U slučaju nepostojanja bar jednog ispravnog fiskalnog uređaja na prodajnom mjestu, obveznik je dužan klijentu izdati reklamirani račun pisan rukom u dva primjerka, bez obzira da li to klijent zahtijeva.

Obveznik je dužan svaki pojedinačno ostvareni reklamirani promet iz pisanih reklamiranih računa naknadno registrirati i otiskati odgovarajuće reklamirane račune na fiskalnom uređaju u najkraćem mogućem vremenu.

Članak 40.

(Čuvanje klijentovog primjerka reklamiranog računa)

Klijent je dužan da otiskani ili pisani reklamirani račun uzme i čuva u krugu od 20 metara po napuštanju prodajnog mjesta i pokaže ga, na usmeni zahtjev, ovlaštenoj osobi inspekcije koja obavlja poslove kontrole.

Članak 41.

(Isticanje obavijesti)

Obveznik je dužan na vidnom mjestu na prodajnom mjestu istaknuti obavijest o:
obvezi izdavanja otiskanog i pisanog fiskalnog i reklamiranog računa od strane obveznika,
obvezi uzimanja otiskanog i pisanog fiskalnog i reklamiranog računa od strane klijenta,
pravu klijenta da kupljenu robu, odnosno izvršene usluge ne plati obvezniku ako mu obveznik ne izda otiskani ili pisani fiskalni račun i pravu klijenta da reklamiranu robu uzme natrag poslije isplate klijentu ako mu obveznik ne izda otiskani ili pisani reklamirani račun.

Članak 42.

(Plaćanje na temelju fakture)

(1) Ako klijent plaćanje obavlja na temelju fakture, obveznik je dužan u fakturu unijeti redni broj fiskalnog računa na temelju kojeg je registriran promet u fiskalnom uređaju.

(2) Ostvaren evidentiran promet i ostvaren reklamiran promet preko fiskalnog uređaja za koji se plaćanje obavlja na temelju fakture, obveznik je dužan iskazati u knjizi dnevnih izvješća.

Članak 43.

(Tiskanje i čuvanje fiskalnih dokumenata)

Tiskanje fiskalnih dokumenata vrši se na papiru čija kvaliteta osigurava čitanje podataka iz fiskalnih dokumenata u roku koji je definiran drugim zakonskim propisima koji reguliraju rok i način čuvanja ovakve vrste dokumentacije.

Ovlašteni proizvođač/zastupnik dužan je u korisničkom uputstvu fiskalnog uređaja odrediti minimalnu kvalitetu papira iz stavka 1. ovoga članka.

Obveznik je dužan za tiskanje fiskalnih dokumenata koristi papir čija je kvaliteta bolja ili jednaka kvaliteti papira iz stavka 2. ovog članka.

Fiskalni dokumenti, knjiga dnevnih izvješća i servisne knjižice predstavljaju vjerodostojnu dokumentaciju od značaja za utvrđivanje poreza.

Članak 44.

(Knjiga dnevnih izvješća)

Obveznik je dužan voditi po jednu knjigu dnevnih izvješća za svaki fiskalni uređaj u svakoj kalendarskoj godini.
Obveznik je dužan formirati i otiskati dnevo izvješće na kraju rada, minimalno jednom dnevno, ukoliko je tog dana ostvario promet.
Obveznik je dužan svaki tiskani isječak dnevnog izvješća registrirati i odložiti u knjigu dnevnih izvješća kronološkim redom.
Obveznik je dužan formirati i otiskati periodično izvješće na kraju rada, posljednjeg dana svakog poreznog razdoblja.
Obveznik je dužan svaki otiskani isječak periodičnog izvješća registrirati i odložiti u knjigu dnevnih izvješća kronološkim redom.

Članak 45.

(Prijenos podataka pomoću terminala)

(1) Ovlašteni proizvođač/zastupnik je dužan zaključiti ugovore s telekomunikacijskim operaterima ili drugim subjektima koji osiguravaju GPRS mrežu, ili drugi oblik komuniciranja na mjestima obveznika, te da obvezniku osigura pretplatničku karticu ili drugi prikladni medij, za koju je obveznik dužan sklopiti ugovor s telekomunikacijskim operaterom ili drugim subjektom o korištenju GPRS usluge ili druge slične usluge za prijenos podataka između terminala i servera PU.

(2) Obveznik je dužan osigurati očitavanje podataka iz fiskalnog uređaja pomoću terminala i prijenos očitanih podataka iz fiskalne memorije ka serveru PU, suglasno uputi ovlaštenog proizvođača/zastupnika, a na temelju komandi koje zadaje server PU.

VII. SERVISIRANJE FISKALNOG SUSTAVA

Članak 46.

(Servisiranje fiskalnog sustava)

- (1) Servisiranjem fiskalnog sustava, u smislu ovog zakona, smatraju se tehnički pregled, odnosno radnje na hardveru ili softveru fiskalnog proizvoda u cilju osiguranja tehničke ispravnosti ili funkcionalnosti fiskalnog proizvoda.
- (2) Tehničkom podrškom, u smislu ovog zakona, smatraju se radnje koje obavlja ovlaštenu servis radi obučavanja obveznika za korištenje fiskalnog proizvoda sukladno ovim zakonom i ostalim važećim propisima.
- (3) Proizvođač daje i ukida ovlaštenje servisu za zaključivanje ugovora s obveznikom o servisiranju fiskalnog sustava i pružanju tehničke podrške obvezniku za korištenje fiskalnog proizvoda.
- (4) Servisiranje fiskalnog proizvoda vrši se na zahtjev obveznika.
- (5) Servisiranje fiskalnog proizvoda vrši samo ovlaštenu serviser.
- (6) Ovlaštenu serviser dužan je servisirati fiskalni proizvod ili na prodajnom mjestu ili u ovlaštenom servisu,
- (7) Ovlaštenu servis dužan je nakon svake servisne intervencije sve podatke o servisnoj intervenciji evidentirati u pisanoj i elektronskoj servisnoj knjižici, te ažurirane servisne knjižice u elektronskoj formi na zahtjev PU, proizvođača i ovlaštenog proizvođača/zastupnika redovno dostavljati PU, proizvođaču i ovlaštenom proizvođaču/zastupniku.
- (8) Neispravnost bilo kog fiskalnog proizvoda, u smislu ovog zakona, rezultira neispravnosću fiskalnog sustava u kome se taj fiskalni proizvod nalazi.
- (9) Obveznik ne smije poduzimati nikakve radnje na neispravnom fiskalnom proizvodu i dužan je odmah, a najkasnije u roku od 24 sata, obavijestiti ovlaštenu servis.
- (10) Obveznik je dužan da minimalno jednom godišnje obavi tehnički pregled na fiskaliziranim fiskalnim sustavima.
- (11) Ovlaštenu servis dužan je pisano obavijestiti PU o svim slučajevima neosnovanog prijavljivanja neispravnosti fiskalnog proizvoda.
- (12) Ovlaštenu servis je dužan servisiranje fiskalnog proizvoda izvršiti u roku od dva dana od dana dostavljanja zahtjeva za servisiranje, ukoliko su prema ovlaštenom servisu izmirene sve obveze od strane obveznika.

Članak 47.

(Dosje, servisna knjižica i servisiranje fiskalnih uređaja i terminala)

(1) Oblik, rokovi i način čuvanja dosjea i servisnih knjižica (pisanih i elektronskih), postupak, rok i osobe pri servisiranju kao i druga pitanja vezana za servisiranje fiskalnog sustava, propisuje Ministar Pravilnikom.

(2) Ovlašteni serviser je dužan prilikom tehničkog pregleda izvršiti i čišćenje pisača fiskalnog uređaja.

(3) Obveznik snosi troškove tehničkog pregleda, čija se visina utvrđuje ugovorom o servisiranju i tehničkoj podršci.

Članak 48.

(Resetiranje fiskalnog uređaja)

(1) Podaci u operativnoj memoriji fiskalnog uređaja mogu se resetirati samo na način propisan Pravilnikom.

(2) Reset deblokade softvera bez brisanja sadržaja operativne memorije, podataka o ostvarenom evidentiranom prometu i ostvarenom reklamiranom prometu, ili baze artikala, ne smatra se neispravnošću fiskalnog uređaja.

(3) Reset iz stavka 2. ovoga članka može obavljati i obveznik.

(4) Reseti kojima se briše cjelokupni sadržaj operativne memorije, brisanje podataka o ostvarenom evidentiranom i ostvarenom reklamiranom prometu i brisanje baze artikala u operativnoj memoriji, predstavljaju neispravnost fiskalnog uređaja.

(5) Resete iz stavka 4. ovoga članka obavlja isključivo ovlašteni serviser.

(6) U slučaju vršenja neovlaštenih reseta, PU u postupku kontrole osigurava dokaz o neovlaštenom resetu putem vještačenja.

(7) Troškove vještačenja u slučaju iz stavka 6. ovoga članka snosi obveznik.

Članak 49.

(Evidencija o ovlaštenim servisima i ovlaštenim serviserima)

(1) Proizvođač je dužan voditi evidenciju o ovlaštenim servisima i ovlaštenim serviserima.

(2) Ovlašteni servis je dužan voditi evidenciju o ovlaštenim serviserima.

(3) Proizvođač ili ovlašteni zastupnik je dužan u roku od sedam dana nakon izdavanja ovlasti ovlaštenom servisu odnosno ovlaštenom serviseru, od strane proizvođača, dostaviti PU podatke iz evidencije iz st. 1. i 2. ovoga članka.

(4) U slučaju prestanka rada ili ukidanja ovlasti servisu od strane proizvođača, proizvođač je dužan osigurati ili ovlastiti drugi servis za sve obveznike koji su imali ugovor o servisiranju i pružanju tehničke podrške sa servisom koji je prestao s radom ili mu je ovlast ukinuta

(5) Proizvođač ili ovlašteni zastupnik je dužan pisano obavijestiti PU i obveznika o gubitku ili ukidanju ovlasti servisu, kao i davanju ovlasti novom servisu, u roku od sedam dana od dana davanja ovlasti novom servisu.

VIII. SUSTAV KONTROLE U PROVOĐENJU OVOGA ZAKONA

Članak 50.

(Kontrola fiskalnih proizvoda, kontrola evidentiranja prometa preko fiskalnih sustava, kontrola fiskalnih sustava prilikom servisiranja i kontrola ovlaštenih servisa i ovlaštenih serviser)

(1) U primjeni ovog Zakona obavljaju se stalne kontrole kako slijedi: kontrola fiskalnih sustava, kontrola evidentiranja prometa putem fiskalnih proizvoda, kontrola ovlaštenih servisa i ovlaštenih serviser.

(2) Kontrolu iz prethodnog stavka vrši Ministarstvo.

(3) Pravilnikom se propisuje tehnika i oblik kontrole, koja u sebi sadrži posebno:

kontrolu tehničkih i funkcionalnih osobina fiskalnih proizvoda,
kontrolu evidentiranja prometa preko fiskalnih sustava,
kontrolu fiskalnih sustava prilikom servisiranja,
kontrolu rada ovlaštenih servisa i ovlaštenih servisera,
internu kontrolu rada ovlaštenih servisa i ovlaštenih servisera.

IX. OVLAŠTENJA ZA DONOŠENJE PODZAKONSKIH AKATA

Članak 51.

(Pravilnik)

(1) Bliže uvjete za provođenje odredbi članka 1. ovoga zakona propisuje Ministar Pravilnikom.

(2) Ministar, pored propisivanja pojedinih postupaka osoba i tehnika određenih ovim zakonom, pored Pravilnika, donijet će i druge podzakonske akte (pravila, uputstva, i sl.) kojima će bliže urediti materiju, a posebno:

- a) vrste fiskalnih uređaja i fiskalnih proizvoda, odnosno dijelova fiskalnog sustava,
- b) tehničke i funkcionalne osobine fiskalnih uređaja i fiskalnih proizvoda,
- c) način realiziranja fiskalnih sustava,
- d) tehničke i funkcionalne osobine terminala,
- e) funkcionalne osobine softverske aplikacije,
- f) sadržaj knjige evidencije registriranih proizvođača/zastupnika i odobrenja za fiskalne proizvode i fiskalne sustave,
- g) oblik i vrste plombi,
- h) sadržaj formulara za evidentiranje proizvođača/zastupnika,
- i) sadržaj javnog poziva,
- j) sadržaj formulara i način ispitivanja uzorka tipa fiskalnih uređaja i ostalih dijelova fiskalnog sustava,
- k) sadržaj formulara i način ispitivanja uzorka tipa terminala,
- l) sadržaj formulara i način ispitivanja uzorka tipa softverske

aplikacije,

m) sadržaj ugovora između Ministarstva i registiranog proizvođača/zastupnika.

(3) Ministar, uz pribavljeno mišljenje Komisije, bliže će urediti svojim aktom slijedeća pitanja:

a) izgled fiskalnih dokumenata, značenje pojedinih podataka sadržanih u fiskalnim dokumentima i konture, oblik i sadržaj fiskalnog loga,

b) sadržaj evidencije rješenja o fiskalizaciji,

c) sadržaj zahtjeva za inicijalnu fiskalizaciju,

d) sadržaj zapisnika o uništavanju fiskalnog modula,

e) sadržaj zahtjeva za zamjenu fiskalnog modula,

f) sadržaj zahtjeva za naknadnu fiskalizaciju uslijed servisiranja,

g) sadržaj zahtjeva za promjenu prodajnog mjesta,

h) sadržaj zahtjeva za brisanjem obveznika iz registra fiskaliziranih fiskalnih sustava zbog prestanka obavljanja djelatnosti obveznika,

i) sadržaj pisanog fiskalnog računa i način njegovog izdavanja,

j) sadržaj pisanog reklamiranog računa i način njegovog izdavanja,

k) izgled i sadržaj obavjesti,

l) sadržaj i vođenje knjige dnevnih izvješća,

m) izgled, sadržaj i način vođenja dosjea i servisne knjižice fiskalnih uređaja,

n) sadržaj evidencije o ovlaštenim servisima i serviserima,

o) način označavanja, izgled i sadržaj oznake PU,

p) druga pitanja u funkciji efikasnosti provođenja ovog zakona i Pravilnika, posebno s aspekta unapređenja i razvoja informacijskih tehnologija.

(4) Ministar sukladno članaku 62. ovog Zakona donijeti podzakonske akte iz st. 1., 2. i 3. ovog članka.

X. KAZNENE ODREDBE

Članak 52.

(Prekršaji obveznika)

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 2.500 KM do 20.000 KM kaznit će se za prekršaj pravna osoba - obveznik, ako:

- ne evidentira svaki pojedinačni promet preko fiskalnog uređaja i prijenos podataka preko terminala do servera PU, a u slučaju da koristi nadređeno računalo, zadavanje komandi naredbi fiskalnom uređaju ne obavlja pomoću softverske aplikacije,
- otpočne obavljanje djelatnosti prometa robe, odnosno pružanja usluga, prije nabave fiskalnog sustava i fiskalizaciju fiskalnog uređaja, njegovog povezivanja s terminalom i instaliranja na prodajnom mjestu; ili prije fiskalizacije fiskalnog uređaja, njegovog povezivanja s terminalom i nadređenim računalom sa softverskom aplikacijom i instaliranja na prodajnom mjestu; ako nabavi fiskalni sustav bez odobrenja iz ovog zakona; i ako ne zaključi ugovor sa ovlaštenim servisom o servisiranju i tehničkoj podršci za korištenje nabavljenog fiskalnog sustava,
- u zahtjevu za fiskalizaciju fiskalnog uređaja definira naziv i adresu prodajnog mjesta, tako da oni ne odgovaraju nazivu i adresi prodajnog mjesta na kome obveznik registruje promet preko fiskalnog sustava ili nazivu i adresi mjesta na kome je obveznik registrirao svoju djelatnost, isključivo ako obveznik obavlja promet na uobičajenim pokretnim tezgama, preko osoba koje dolaze na vrata kupcu ili preko putujućih prodavaoca,
- u bazu artikala ne unese jednoznačno i nedvosmisleno identificiran cjelokupan asortiman artikala sa kojima je zaduženo prodajno mjesto; i ako u bazi artikala ne odredi odgovarajuće porezne stope u skladu odredbama ovoga zakona i Pravilnika,
- klijentu ne izda fiskalni račun otiskan na fiskalnom uređaju preko kojeg je evidentiran promet, bez obzira da li to klijent zahtijeva, u slučaju postojanja bar jednog ispravnog fiskalnog uređaja na prodajnom mjestu; i ako fiskalni račun ne izda sa svim obveznim podacima iz ovog zakona i Pravilnika,
- klijentu ne izda fiskalni račun pisan rukom u dva primjerka, bez obzira da li to klijent zahtijeva, u svim slučajevima nepostojanja bar jednog ispravnog fiskalnog uređaja na prodajnom mjestu; ako svaki pojedinačni ostvareni evidentirani promet iz pisanih fiskalnih računa, naknadno ne registrira i ne otiska odgovarajuće fiskalne račune na fiskalnom uređaju u najkraćem mogućem vremenu,

klijentu izda reklamirani račun iako se kupljena roba ne reklamira ili ne vraća ili se na drugi način ne vrši reklamiranje robe prije izdavanja fiskalnog računa; ako klijentu ne izda reklamirani račun otiskan na fiskalnom uređaju preko kojeg je reklamiran promet, bez obzira da li to klijent zahtijeva, u slučaju postojanja bar jednog ispravnog fiskalnog uređaja na prodajnom mjestu; i ako reklamirani račun ne izda sa svim obveznim podacima iz ovog zakona i Pravilnika,

klijentu ne izda reklamirani račun pisan rukom u dva primjerka, bez obzira da li to klijent zahtijeva, u svim slučajevima nepostojanja bar jednog ispravnog fiskalnog uređaja na prodajnom mjestu; i ako svaki pojedinačni ostvareni reklamirani promet iz pisanih reklamiranih računa, naknadno ne registrira i ne otiska odgovarajuće otiskane reklamirane račune na fiskalnom uređaju u najkraćem mogućem vremenu,

na vidnom mjestu na prodajnom mjestu ne istakne obavjest o obvezi izdavanja otiskanog i pisanog fiskalnog i reklamiranog računa od strane obveznika, o obvezi uzimanja fiskalnog i reklamiranog računa i pisanog fiskalnog i reklamiranog računa od strane klijenta, o pravu klijenta da kupljenu robu, odnosno izvršene usluge ne plati obvezniku ako mu obveznik ne izda otiskani ili pisani fiskalni račun i o pravu klijenta da reklamiranu robu uzme natrag, ako mu obveznik ne izda reklamirani račun ili pisani reklamirani račun,

klijentu koji plaćanje vrši na temelju fakture, u fakturu ne unese redni broj fiskalnog računa na temelju kojeg je registriran promet u fiskalnom uređaju; i ako ostvaren evidentiran promet i ostvaren reklamiran promet preko fiskalnog uređaja za koji se plaćanje vrši na temelju fakture, ne iskazuje u knjizi dnevnih izvješća, ako u fiskalnim uređajima, za tiskanje fiskalnih dokumenata, koristi papir čija je kvaliteta lošija od minimalne kvalitete papira koju definira ovlašteni proizvođač/zastupnik; ne vodi po jednu knjigu dnevnih izvješća za svaki fiskalni uređaj u svakoj kalendarskoj godini; ako ne formira i ne otiska dnevno izvješće na kraju rada jednom dnevno, ukoliko je tog dana ostvario promet; ako svaki otiskani isječak dnevnog izvješća ne registrira i ne odloži u knjigu dnevnih izvješća kronološkim redom; ako ne formira i ne otiska periodično izvješće na kraju rada, posljednjeg dana svakog poreznog razdoblja i ako svaki otiskani isječak periodičnog izvješća ne registrira i ne odloži u knjigu dnevnih izvješća kronološkim

redom,
ne zaključi ugovor s telekomunikacijskim operaterom koji osigurava GPRS mrežu, ili drugi medij za prijenos podataka između terminala i servera PU; i ako ne osigura očitavanje podataka iz fiskalnog uređaja pomoću terminala i prijenos očitanih podataka ka serveru PU, suglasno uputi ovlaštenog proizvođača/zastupnika, a na temelju komandi koje zadaje server PU,
poduzima radnje na neispravnom fiskalnom uređaju i odmah, a najkasnije u roku od 24 sata, ne izvijesti ovlašteni servis, vrši resete fiskalnog uređaja iz ovog zakona, osim reseta deblokade softvera.

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovog članka, kaznit će se odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 1.000 KM do 3.000 KM.

(3) Za prekršaj iz stavka 1. ovog članka, kaznit će se poduzetnik novčanom kaznom u iznosu od 3.000 KM do 10.000 KM.

(4) Ako obveznik ponovo učini prekršaj iz stavka 1. toč. a) c) k) l) m) u naredne dvije godine, izreći će se mjera zabrane obavljanja djelatnosti u trajanju od šest mjeseci do godinu dana.

Članak 53.

(Prekršaji ovlaštenog proizvođača/zastupnika fiskalnih sustava)

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000 KM do 30.000 KM kaznit će se za prekršaj pravna osoba - ovlašteni proizvođač/zastupnik, ako:
a) stavi u promet fiskalni sustav bez odobrenja za taj tip fiskalnog sustava,

b) u slučaju izmjene tehničkih i funkcionalnih osobina tipa fiskalnog uređaja za koji je izdano uvjerenje, ne pribavi od Ministra dopunsko ili novo uvjerenje o ispunjenosti tehničkih i funkcionalnih osobina tog tipa fiskalnog uređaja prije stavljanja u promet tog tipa fiskalnog uređaja,

c) u slučaju izmjene tehničkih i funkcionalnih osobina tipa terminala za koji je izdano uvjerenje, ne pribavi od Ministra dopunsko ili novo uvjerenje o ispunjenosti tehničkih i funkcionalnih osobina tog tipa terminala prije stavljanja u promet tog tipa terminala,

- d) u slučaju izmjene funkcionalnih osobina tipa softverske aplikacije za koji je izdato uvjerenje, ne pribavi od Ministra dopunsko ili novo uvjerenje o ispunjenosti funkcionalnih osobina tog tipa softverske aplikacije prije stavljanja u promet tog tipa softverske aplikacije,
  - e) prije stavljanja fiskalnog sustava u promet ne zaključi ugovor o međusobnim pravima i obvezama sa Ministarstvom kojim se garantira ispunjenje uvjeta iz ovoga zakona,
  - f) prije početka stavljanja u promet tipa fiskalnog sustava za koji je dobio odobrenje iz ovoga zakona, ne podnese PU zahtjev za dodjelu serije IBFU; ako ne osigura da je na vidljiv način i trajno obilježen IBFU na svakom proizvedenom fiskalnom uređaju i upisan odgovarajući IBFM u fiskalnu memoriju; ili ako od strane proizvođača jednom dodijeljeni IBFU ponovo bude obilježen na drugi fiskalni uređaj i ukoliko jednom dodijeljeni IBFM bude upisan u fiskalnu memoriju drugog fiskalnog uređaja,
  - g) ne osigura da svaki fiskalni uređaj posjeduje proizvođačku plombu nakon proizvodnje ili je skine do početka fiskalizacije; ako uz zahtjev za dodjelu IBFU ne dostavi PU izgled proizvođačke plombe i servisnih plombi ovlaštenih servisa kojima je do podnošenja zahtjeva dana ovlast od proizvođača za servisiranje fiskalnih proizvoda i ako u slučaju dodjele nove ovlasti ovlaštenom servisu, izgled servisne plombe tog servisa ne dostavi PU,
  - h) prije početka fiskalizacije ne osigura da u fiskalnoj memoriji bude upisan IBFM;
  - i) u korisničkom uputstvu fiskalnog uređaja ne odredi minimalni kvalitet papira,
- (2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se odgovorna osoba u pravnoj osobi - ovlaštenom proizvođaču/zastupniku novčanom kaznom u iznosu od 1.000 KM do 3.000 KM.

Članak 54.

(Prekršaji neovlaštenih osoba)

- (1) Svaki neovlašteni poduzetnik ili pravna osoba koja stavi ili pokuša staviti u promet fiskalni sustav ili fiskalne proizvode, kaznit će se novčanom kaznom od 5.000 KM do 30.000 KM.

(2) Za prekršaj iz prethodnog članka kaznit će se pravna osoba kaznenom mjerom zabrane prometa fiskalnim sustavima i fiskalnim proizvodima u trajanju od dvije godine na teritoriju Federacije Bosne i Hercegovine.

Članak 55.

(Prekršaji ovlaštenog servisa)

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 2.500 KM do 15.000 KM kaznit će se za prekršaj pravna osoba - ovlaštenu osobu, ako:

- a) vrši fiskalizaciju bez prisutnosti ovlaštene osobe PU; ako ne upiše u fiskalnu memoriju podatke o obvezniku koji se propisuju Pravilnikom; ako vrši promjenu IBFM i upisanih podataka o obvezniku; ako ne upiše naziv i adresu prodajnog mjesta u operativnu memoriju i u servisnu knjižicu fiskalnog uređaja; i ako na fiskalnom uređaju ne stavi svoju servisnu plombu po izvršenoj fiskalizaciji;
- b) ne izvjesti PU o isporuci fiskalnog uređaja; i ako ne izvjesti obveznika o datumu inicijalne fiskalizacije;
- c) skida fiskalni modul i preuzima sve podatke iz fiskalne memorije fiskalnog uređaja bez prisutnosti ovlaštene osobe PU; ako fiskalni modul ne čuva na pisani zahtjev PU u slučaju potrebe za vještačenjem; i ako fiskalni modul uništava bez prisutnosti komisije za uništavanje fiskalnog modula,
- d) ne izvjesti obveznika o datumu preuzimanja podataka iz fiskalne memorije i zamjene fiskalnog modula,
- e) ne podnese PU zahtjev za naknadnom fiskalizacijom uslijed servisiranja ako u postupku servisiranja fiskalnog uređaja utvrdi da se mora izvršiti uklanjanje fiskalne plombe ili programske plombe,
- f) ne upiše naziv i adresu novog prodajnog mjesta u operativnu memoriju i u servisnu knjižicu, prije početka evidentiranja prometa na novom prodajnom mjestu,
- g) odvojeno ne čuva dosje konkretnog fiskalnog uređaja za koju je PU donijela rješenje o brisanju iz registra fiskaliziranih fiskalnih uređaja i dosje o ukidanju rješenja o fiskalizaciji ukradenog, odnosno oštećenog ili uništenog fiskalnog uređaja uslijed više sile;

ako pisano ne izvjesti PU o nemogućnosti servisiranja i vraćanja fiskalnog uređaja obvezniku u roku od tri dana od dana krađe, odnosno oštećenja ili uništenja fiskalnog uređaja uslijed više sile (poplava, požar, zemljotres, nesreća u transportu i sl),

h) servisiranje fiskalnog proizvoda ne vrši na zahtjev obveznika, ukoliko su izmirene sve obveze prema ovlaštenom servisu od strane obveznika; servisiranje fiskalnog proizvoda ne vrši na prodajnom mjestu ili u ovlaštenom servisu; ako pisano ne izvjesti PU o svim slučajevima neosnovanog prijavljivanja neispravnosti fiskalnog proizvoda; ako servisiranje fiskalnog proizvoda ne izvrši u propisanom roku; i ako ne vodi sve servisne knjižice, pored pisane, u elektronskoj formi za svaki fiskalni uređaj koji servisira,

i) ne formira i ne čuva dosje fiskalnog uređaja i ne izda servisnu knjižicu fiskalnog uređaja za svaki fiskalni uređaj koji servisira; ako u fiskalni uređaj, dosje fiskalnog uređaja i u servisnu knjižicu (u pisanoj i elektronskoj formi) fiskalnog uređaja ne upiše podatke o svakom servisiranju fiskalnog uređaja; na zahtjev PU, proizvođača i ovlaštenog proizvođača/zastupnika ne dostavlja ažurirane servisne knjižice u elektronskoj formi PU, proizvođaču i ovlaštenom proizvođaču/zastupniku; i ako poslije svake intervencije zbog koje je skidana servisna plomba fiskalnom uređaju, ne stavi novu servisnu plombu na fiskalni uređaj i u servisnu knjižicu fiskalnog uređaja ne upiše kod te nove servisne plombe,

j) ne formira i ne čuva dosje terminala i ne izda servisnu knjižicu terminala za svaki terminal koji servisira; ako u dosje terminala i u servisnu knjižicu terminala ne upiše propisane podatke o servisiranju terminala; i ako poslije svake intervencije zbog koje je skidana servisna plomba na terminalu, ne stavi novu servisnu plombu na terminal i u servisnu knjižicu terminala ne upiše kod te nove servisne plombe,

k) ne izvrši tehnički pregled fiskalnog sustava na zahtjev obveznika, ukoliko su izmirene sve obveze prema ovlaštenom servisu od strane obveznika,

l) ne vodi evidentiranje o ovlaštenim serviserima,

m) ne sačini spisak fiskalnih proizvoda na kojima nisu otklonjeni nedostaci, ili nije izvršena njihova zamjena novim fiskalnim proizvodom, odnosno isti ne dostavi ovlaštenom proizvođaču/zastupniku,

n) prije početka servisiranja ne utvrdi da li na fiskalnom uređaju i

terminalu postoji servisna plomba koja odgovara kodu upisanom u servisnoj knjižici, odnosno da servisna plomba nije oštećena, kao i da, ako obveznik koristi softversku aplikaciju koja omogućava zadavanje komandi naredbi fiskalnom uređaju preko nadređenog računala, ne utvrdi da li softverska aplikacija ima uvjerenje iz ovog zakona; ako prije početka servisiranja fiskalnog uređaja ili terminala u servisu, utvrdi da na fiskalnom uređaju ili terminalu nema servisne plombe ili je servisna plomba oštećena, odnosno da su na fiskalnom uređaju i terminalu poduzimane radnje radi izmjene podataka o ostvarenom evidentiranom prometu ili ostvarenom reklamiranom prometu, a ne sačini zapisnik i isti ne dostavi PU, a fiskalni uređaj ili terminal sa oštećenom servisnom plombom ne zadrži u servisu; i ako utvrdi da obveznik koristi softversku aplikaciju bez uvjerenja iz ovog zakona, ili da je izvršio neovlaštene izmjene u softverskoj aplikaciji sa uvjerenjem iz ovog zakona, a ne sačini zapisnik i isti ne dostavi PU.

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka, kaznit će se odgovorna osoba u pravnoj osobi - ovlaštenom servisu novčanom kaznom u iznosu od 1.000 KM do 3.000 KM.

(3) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka, kaznit će se poduzetnik - ovlaštenu servis novčanom kaznom u iznosu od 3.000 KM do 10.000 KM.

(4) Ako ovlaštenu servis ponovo učini prekršaj iz stavka 1. ovoga članka u naredne dvije godine, izreći će se mjera zabrane obavljanja djelatnosti u trajanju od šest mjeseci do godinu dana.

Članak 56.

(Podnošenje zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka)

Prekršajni postupak zbog prekršaja iz ovog zakona pokreće ovlaštena osoba PU.

Članak 57.

Prekršajni postupak zbog prekršaja iz ovoga zakona može pokrenuti Federalna uprava za inspekcijske poslove i kantonalne uprave za inspekcijske poslove u okviru mjerodavnosti dane ovim zakonom, a zbog:

1. neposjedovanja fiskalnog sustava,
2. neispravnosti fiskalnog sustava ili dijela fiskalnog sustava, odnosno nepoduzimanja propisanih aktivnosti za otklanjanja uzroka neispravnosti fiskalnog sustava ili dijela fiskalnog sustava,
3. neizdavanja računa.

Članak 58.

(Prekršaj klijenta)

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 50 KM kaznit će se za prekršaj klijent, ako:

ne uzme i ne sačuva fiskalni račun, reklamirani račun, pisani fiskalni račun i pisani reklamirani račun u krugu od 20 metara po napuštanju prodajnog mjesta i ne pokaže ga ovlaštenoj osobi koja obavlja poslove kontrole, na njegov usmeni zahtjev.

(2) Ovlaštena osoba iz čl. 56. i 57. ovoga zakona za navedene prekršaje klijentu izdaje prekršajni nalog.

Članak 59.

(Mjera zabrane obavljanja djelatnosti)

Mjera zabrane obavljanja djelatnosti propisana ovim zakonom izvršava se sukladno Zakonu o Poreznoj upravi Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH, br. 33/02, 28/04 i 57/09).

XI. PODSTICAJNE MJERE ZA IMPLEMENTIRANJE ZAKONA

Članak 60.

(1) Ministarstvo može poduzimati poticajne mjere za implementiranje ovoga zakona kao što su nagrade za klijente i slično.

(2) Nagrade za klijente i slične akcije u cilju poticajnih mjera za implementiranje ovoga zakona biće propisane Pravilnikom.

XII. NADZOR

Članak 61.

Nadzor nad provođenjem ovoga zakona kao i kontrolu instaliranih fiskalnih sustava obavlja Ministarstvo putem Komisije, Porezne uprave Federacije Bosne i Hercegovine, Federalne uprave za inspeksijske poslove i drugih organa propisanih zakonom.

XIII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 62.

(Dinamika)

Ministarstvo posebnim aktom propisuje dinamiku provođenja ovoga zakona i na temelju toga izvještuje svaku izabranu skupinu obveznika o planiranom postupku kontrole najmanje 30 dana prije početka postupka kontrole za tu skupinu obveznika.

Članak 63.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Službenim novinama Federacije BiH ", a primjenjivat će se od 1. siječnja 2010. godine.

**PREDSJEDATELJ
ZASTUPNIČKOG DOMA
PARLAMENTA FEDERACIJE BiH**

Safet Softić

**PREDSJEDATELJ
DOMA NARODA
PARLAMENTA FEDERACIJE BiH**

Stjepan Krešić